

Nyilván tartottak tőlem (1.)

(Kontroll Csoport:
Azt csinálók, amit akarok)

■ TEMESI FERENC

Évekig viaskodtam, hogy elmenjek-e, vagy sem a Történeti Hivatalba. Az eszem azt mondta, igen, a szívem azt mondta, nem. A frankfurti könyvvásáron egyszer félrehúzott egy cimborám, és közölte, hogy jól tenném, ha bemennék, mert benne vagyok az anyagában. Amikor már az ötödik mondta ezt, kitöltöttem egy kérdőívet, és beküldtem. Kivártam a három hónapot, és felhívtam őket. Egy kedves nő hang azt mondta, hogy nincs semmi anyagom. Az lehetetlen, mondtam neki szintén nyájasan. Miért, kérdezte ő. Ismerve rögs életutamat, feleltem. Beszélék a főigazgató úrral, és tíz percen belül visszahívom. Így is tett. Mondta, hogy jöjjen be az anyagért. Azt azonban nem mondta, hogy csak azokról az időkről kapok anyagot, amelyeket rövid életrajzomban megjelöltem. Nem baj. Töredékeket egy odisszeábról, ezt kaptam. Nyilván kapok még.

Már a múlt sem a régi. Kiderült például, hogy én 1974 előtt nem is léteztem. Már a hatóság számára. Az 1971-es londoni ösztöndíjam előtt például be sem akartak szervezni. A KISZ-ből való kiszállásom után sem állították rám X. Gábort. A barátom (Z. M.), akinél egy ideig laktam, sosem jelentett rólam semmit. Zs. Antal, az egyetem megfigyelésével megbízott főhangya nem vette elő egy nálunk tartott házibulin a stukkerét. W. Péter, aki cenzor szeretett volna lenni, rólam hallgatott, mint a sír. És akkor irodalmi tevékenységemet (be szépen mondtam) még nem is említém. Egyik tanítómesteremmel való kapcsolatomat sem figyelték éjjel-nappal, csak 1974 után, amikor már Pesten laktam. Az iratmegsemmisítők működési képességük határáig dolgozhattak, az világos.

A pesti anyagomból egy Pécsi Zoltán fedőnevű téglá jelentései zaklattak fel igazán, mert még ma sem tudom, ki volt. (Majd beugrik, mondják a bölcsek.) Csak annyit tudok, hogy valamelyik egyetemen tanított, én a bizalmamba fogadtam, és hogy „tmb”, vagyis titkos megbízott és nem ügynök volt. Azaz nem pénzért vagy zsarolás miatt jelentett, hanem önként és dalolva. Meggyőződésből. Az volt a meggyőződése, hogy be kell köpnie mindenkit, aki a környezetében másként gondolkodik a hatalomról, mint ő. Sőt ezért új barátságokat is hajlandó volt létesíteni. Időnként aztán egy K-lakáson (korspiráns lakás) jelentett Horváth József százados elvtársnak. Most átadom neki(k) a szót, mert a stílus... Szóval ő volt a kalapácsos gyilkos.

„Temesi Ferencet, a Fialat Művészek Klubjának volt művészeti vezetőjét az elmúlt hetekben több alkalommal kerestem telefonon. A Fialat Művészek Klubjában, ahol eleinte kerestem, a klubvezető felvilágosított, hogy Temesi kilépett a klubbeli állásából, és már nem teljesít ott semmiféle megbízatást. Ezek után a Váci utcai lakásban kb. 5-6 alkalommal kerestem telefonon. Minden alkalommal más személy vette fel a kagylót (a nővéremék lakása volt ez, akik külföldön dolgoztak, így aztán az nem dugott ott a »fiatal magyar művésztszadalm« színe-javából, aki nem akart), és többször elutasító választ kaptam. Végül 30-án egy férfi közölte, hogy Temesit L. M. telefonszámán keressem, ahol gyakrabban tartózkodik. (A – későbbi – első és utolsó feleségem neve és telefonszáma van itt.) Itt sem találtam, és egy nő közölte, keressem 1-jén inkább a Váci utcai lakásban. Felhívtam a Váci utcai

számot, de nem vették fel a telefont. Végül 2-án ugyanez a nő felvilágosított, hogy beszélt Temesivel, azért nem tudtam a Váci utcában vele beszélni, mert a telefont kihúzták. Mind a két számon (2-án, illetve 3-án) üzenetet hagytam Temesinek, hogy az egyetemen hívjon fel.”

(Megható a téglá igyekezete, hogy kimutassa: mennyit dolgozik. Ekkoriban nem kettős, hanem hármas vagy négyes életet éltem, magam sem tudtam, hol pök a reggel a szemembe. Szegény téglá mindezt nem tudta, mert annyira nem lehetett a belső körömben. De hogy én marha, felhívtam, az több mint valószínű. A téglá meg aggodalmaskodott.)

„Tekintettel arra, hogy a Fialat Művészek Klubjába a belépést néhány hónappal ezelőtt megszigorították, oda csak érvényes klubigazolvánnyal vagy egy igazolványos tag kíséretében lehet belépni. Temesi távoztával ez a közvetlen lehetőség többé számomra nem áll fenn.”

(Mikor a klubba kerültem, mindenkit a padlóra kellett inni vagy sakkbán megverni, míg elhitték, hogy nem vagyok susogó. Ezenközben a kerületi tanácsnál és a rendőrségen, ahol a pecséteket megkaptam a műsortervekre, hamis vagy áttírt neveket adtam meg. Így meg tudtunk rendezni, mondjuk, egy kiállítás, de a megnyitón már be is zárták a zsaruk. A klubbeli kagylókat személyesen ismertük, de gyakran jöttek érdeklődni mindenféle nyomingerek, akiknek persze hazudtam. Legnagyobb meglepetésem egy háromtagú brigád volt egy szombati napon. Külsőre semmi sem különböztette meg őket a klubtagoktól. Mikor megtudták, hogy én vagyok az ügyeletes a klubban, azt hívták, hogy téglá vagyok, »X főhadnagy« meg »Y hadnagyként« mutatkoztak be. A velük lévő [szép] lányt elvittem táncolni, mire egy lassú szám után megkérdezte: Ugye, nem baj, hogy én is rendőrtiszt vagyok? Nem, mondtam, de nekem rohanom kell, mert ügyeletben vagyok.)

„Értékelés: Temesi Ferenc művészeti vezető kilépése a Fialat Művészek Klubjából váratlan helyzet elé állította tmb-kapcsolatunkat. Amennyiben Temesi továbbra is rendelkezik állandó belépővel – ami valószínű –, úgy »Pécsi Z.«-nek a klub látogatása a jövőben sem okoz problémát. Amennyiben Temesi végleg szakított a klubbal, úgy kapcsolatunknak újabb lehetőséget kell teremteni a klub látogatásához.

Intézkedés: Ellenőrzöm, hogy a Váci utcai cím elhárítási területünkön felmerült-e; a címmel kapcsolatos nevek.

Feladat: Vegyen részt a Fialat Művészek Klubjában 1974. XII. 4-én megrendezésre kerülő **Eörsi István** szerzői estjén. /Temesi Ferenc segítségével/

Horváth József. r.szds.”

(A klubba úgy kerültem, hogy mint »fiatal írónak«, volt belépőm. Amikor új igazgató került oda, engem vett föl, akit az amatőr színházi mozgalmából ismert, és azt is tudta, hogy vidéki lévén semelyik pesti brancsnak sem vagyok az elkötelezettje, s így jobban tud irányítani is. [A rendőrségi stílus már az enyémre is hat.] Úgy látszik, nemcsak Ady, de a vamáterek is »mindig mindenről elkésnek«. Az esten [amelyet még én szerveztem] ettől függetlenül ott lehetett. A hallgatóság fele volt politikai foglyokból, a másik fele pacstírtakból állt. **Eörsi Pista** még jó fej volt, ez volt az első este hosszú évek után. Piroslott a feje az izgalomtól és az italtól. Két nagy utazótáskával érkezett. Tartalmukat az asztalra borította, és azt mondta: Most néhány, eddig meg nem jelent frásomat szeretném felolvasni! Sikere volt. De ki a fene lehetett ez a Pécsi Zoltán?)

Folyt(on) köv(etnek).